

Сучасны ўзровень

У вас будзе дзіця!

ПАКАЗЧЫКІ ДЗІЦЯЧАЙ І МАЦЯРЫНСКАЙ СМЯРОТНАСЦІ ІМКНУЦЦА ДА НУЛЯ

На Рэспубліканскую дошку гонару пераможцаў спаборніцтваў за 2011—2015 гады і 2015 год Рэспубліканскі навукова-практычны цэнтр «Маці і дзіця» трапіў дзякуючы сваім навуковым даследаванням і распрацоўкам. Летася цэнтру таксама была прысвоена прэмія Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За духоўнае адраджэнне» — за ўмацаванне здароўя жанчын і дзяцей, зніжэнне дзіцячай і мацярынскай смертнасці.

дзяцей першых дзён жыцця. Для гэтага немаўля дастаўляецца ў хірургічны цэнтр, дзе яму робіцца пластыка. Гэтаксама аперыруюцца нованароджаныя з паталогіямі сэрца і лёгкіх.

— Нашы спецыялісты распрацоўваюць тэхналогіі для аказання медыцынскай дапамогі ў самых цяжкіх выпадках, — адзначае намеснік дырэктара па педыятрыі РНПЦ «Маці і дзіця» Алена УЛЕЗКА. — Пры гэтым мы выступаем у якасці каардынатора дзейнасці ўсёй родадапаможнай службы. Пастаянна

Сучасныя навуковыя тэхналогіі развіваюцца настолькі імкліва, што жанчыны, якія раней праз стан здароўя не маглі нават марыць пра нараджэнне дзіцяці, сёння цяжараюць і нараджаюць. Спрыяе гэтаму не толькі эфектыўнае лячэнне бесплоднасці і выкарыстанне дапаможных рэпрадуктыўных тэхналогій. Пры пэўнай падрыхтоўцы і рэгулярным назіранні ў спецыялістаў стаць маці ўдаецца жанчынам з сур'ёзнымі паталогіямі — цукровым дыябетам, цяжкімі формамі артарыяльнай гіпертэнзіі, парокм сэрца, некаторымі захворваннямі шчытападобнай залозы, што раней было адназначным проціпаказаннем. Сёння такія пацыентыкі з усёй краіны накіроўваюцца для назірання ў цэнтр «Маці і дзіця».

Пры пэўнай падрыхтоўцы і рэгулярным назіранні ў спецыялістаў стаць маці ўдаецца жанчынам з сур'ёзнымі паталогіямі — цукровым дыябетам, цяжкімі формамі артрэрыяльнай гіпертэнзіі, парокм сэрца.

Укараняюцца дыягнастычныя і лячэбныя тэхналогіі пры захворваннях немаўлят. Ужо некалькі гадоў ва ўстанове выкарыстоўваюць айчынны апарат для лячэння скурных інфекцый у немаўлят, для неінвазіўнага вымярэння білірубіну ў жаўтушных дзетак. Выканаюцца складаныя аперацыі ўмяшання ў цяжарных — напрыклад, унутрывантробны пераліванні крыві. Шэраг хірургічных умяшанняў немаўлятам робяць у першыя тыдні жыцця — тыя ж лазерныя аперацыі па лячэнні рэцінапатыі недоношаных. Пры выяўленні парокмаў развіцця плода можа прапаноўвацца лячэнне ў Цэнтры дзіцячай хірургіі, дзе сёння аперыруюць дыяфрагмальныя грыжы ў

дзелімся вопытам з калегамі іншых клінік, у тым ліку абласнога ўзроўню. На базе ўстановаў адбываецца навучанне ўрачоў краіны па акушэрстве і гінекалогіі, неанаталогіі, дзіцячай рэаніматалогіі.

Усе заўчасныя роды — да 32 тыдняў — таксама адбываюцца тут. Глыбока недоношаныя дзеці выходжаюцца ў рэанімацыі з дапамогай сучаснага абсталявання. Такое магчыма сёння і ў абласных клініках, аднак самы багаты вопыт назапашаны ўсё ж такі ў гэтым цэнтры, дзе сёння выжываюць да 80 працэнтаў дзяцей з экстрэмальна нізкай вагой...

Адсюль і адзін з самых нізкіх у Еўропе паказчыкаў дзіцячай смертнасці. Нізкі ўзровень мацярынскай смертнасці дасягаецца дзякуючы цэлай сістэме адсочвання цяжарнасці, пачынаючы з самага першага ўзроўню — жаночых кансультацый. Тройчы падчас цяжарнасці праводзіцца ультрагукавое даследаванне. Такі падыход існуе далёка не ва ўсіх краінах. Як вядома, беларускія парадзікі не толькі добра інфармаваны аб неабходнасці падобнага нагляду, але і зацікаўлены матэрыяльна.

— Для правядзення абследаванняў у нас ёсць належае дыягнастычнае абсталяванне — сучасныя камп'ютарныя тамаграф, апараты ультрагукавой дыягностыкі... Цэнтр аснашчаны на добрым еўрапейскім узроўні, а ў найбліжэйшы час мы працягнем павышаць якасць аказання меддапамогі. Для гэтага неабходна забяспечыць пастаянны прафесійны рост персаналу, ўзмацненне самадyscyпліны, — кажа Алена Альбертаўна. — Не менш важным з'яўляецца стварэнне дамашняй, давяральнай атмасферы паміж урачом і пацыентам. Лячэнне словам не менш важнае — тады і матулі будуць спакойнымі, і малако ў іх будзе, і з дзіцем будзе усё добра

Асцярожна ў падарожжы

АДПАЧЫНАК ДЛЯ БУДУЧАЙ МАМАЧКІ

Для падарожжа трэба выбіраць краіны, клімат якіх падобны на родны. Гэта дазволіць пазбегнуць складанай акліматызацыі. Усё ж такі ніводзін урач не скажа дакладна, якім чынам менавіта на вас адаб'ецца рэзкае змена клімату. Пэўна, з экзатычнымі і далёкімі краінамі лепей пачакаць. Экскурсійныя вандройкі — таксама не варыянт. Доўгія аўтобусныя пераезды і шматлікія пешыя прагулкі могуць не лепшым чынам адбіцца на самаадчуванні. Лепшы варыянт — пляжны.

Паводле слоў загадчыцы жаночай кансультацый 2-й цэнтральнай раённай паліклінікі г. Мінска Алены ЯРАШ, выбіраючы гатэль, трэба звяртаць увагу на наяўнасць кандыдыянера, басейна, добрыя бытавыя ўмовы і магчымасць ужываць самыя звычайныя стравы з невялікай колькасцю спецый. Адпачынак павінен быць спакойным і максімальна камфортным.

Аптымальным тэрмінам для адпачынку і падарожжа будзе другі трыместр (з 12-га да 26-га тыдня), калі радзей за ўсё ўзнікаюць ускладненні, арганізм ужо прыстасаваўся да гарманальных змен. Адпачываць можна і да 12 тыдняў, аднак у гэтым выпадку неабходна спачатку абавязкова зрабіць ультрагукавое даследаванне, каб паглядзець, як эмбрыён замацаваўся і які ён развіваецца. Бо ў некаторых выпадках жанчынам рэкамендуецца наогул ляжаць усе 9 месяцаў.

Для падарожжаў можна выбіраць любы від транспарту. Асабісты аўтамабіль дазваляе ў любы момант прыпыніцца, прагуляцца. Цягнік дазваляе свабодна мяняць становішча цела — ляжаць, хадзіць. Самалёт скарачае час у дарозе, хоць трэба мець на ўвазе рэзкія перапады ціску падчас узлёту і пасадкі. У кожнай авіякампаніі існуюць свае правілы адносна будучых мам, а таму варта пацікавіцца загадзя. «Белавія» пе-

Тэхналогіі

ЛАЗЕРАМ ПА ВЕНАХ

Лячэнне варыкознай хваробы сёння — гэта мінімум умяшання і максімум эфекту, у чым карэспандэнты пераканаліся на свае вочы

На змену класічнай аперацыі па выдаленні варыкозных вен праз разрэзы скуры, болю пасля аперацыі, працягламу знаходжанню ў стацыянары і працяглай рэабілітацыі прыйшлі лазерныя ўмяшанні, якія выконваюцца амбулаторна. Нам, журналістам, назіраць за такой працэдурай было цікава, а хворы, як той казаў, не паспеў нават напалохацца. Мужчына войкнуў, можа, толькі адзін раз, а ўвесь час на пытанні хірурга пра яго самаадчуванне гаварыў, што ўсё добра, яму «не баліць». Для такой аперацыі не патрабуецца агульнае або спінальнае анестэзіі, так што па завяршэнні маніпуляцый... пацыент ужо ішоў следам за хірургам у яго кабінет з такім настроем, нібы гэта была 20-хвілінная рэлаксацыя.

Хвораму выконвалася самае ашчаднае абязбольванне — каля вены, якую неабходна выключыць з крыватокі, уведзўся спецыяльны анестэзуючы раствор, які стварае вакол яе своеасаблівы футляр, змяняе вэну і адначасова абараняе навакольныя тканкі ад уздзеяння лазера.

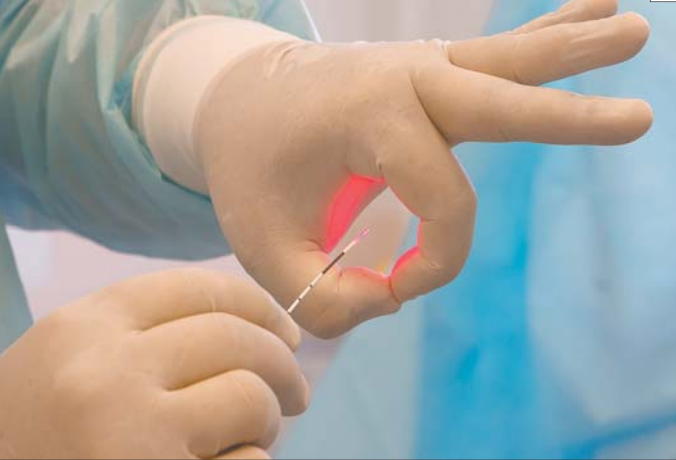
— Па венах кроў цячэ ад канечнасцёў да сэрца, і паколькі гэта адбываецца супраць сілы цяжару, то крыві паднімацца цяжка. Прырода прадугледзела ёй у дапамогу важны механізм — клапаны, якія пускаяць порцыю крыві ўгору і закрываюцца, каб яна не апускалася ўніз, — тлумачыць перад аперацыяй хірург-флеболог Медыцынскага лячэбна-кансультацыйнага цэнтру Sante, урач 1-й кваліфікацыйнай катэгорыі Павел ГАЎРЫН. — Аднак калі вена пашырана, то клапаны не змыкаюцца, кроў падае ўніз, а там на чарзе другая порцыя, і гэтая вымушана шукаць сабе нейкае месца. Так бы мовіць, «лішняя кроў» пастаянна знаходзіцца ў нагах. Хворы адчувае пры гэтым боль, цяжар, ацёкі, сугаргі. Застойны працэс непазбежна прагрэсуе, нарастае рызыка ўтварэння тромбаў. Фактычна ў любы момант тромб можа адарвацца і з токам крыві дасягнуць лёгкага, дзе заблакіруе сасуд. Гэта будзе тромбаэмбалія лёгчайнай артэрыі і нават пагроза раптоўнай гібельі...

Аднак да таго часу, як адбудзецца катастрофа, лішак крыві ў венах паступова пачне пашкоджваць навакольныя тканкі — прасочвацца і насычаць іх, што чыста знешне заявіць пра сябе карычневымі плямамі на скуры. Калі зацягнуць з лячэннем вен да гэтага моманту, то пазбавіцца наступстваў ужо не ўдасца нават у выпадку правядзення далейшага хірургічнага лячэння вен. Калі ж і пасля з'яўлення плям мы не пойдзем да ўрача, а будзем прыкладваць зёлкі, тканкі разбурацца да трафічнай язва. Сама па сабе яна фактычна не загойваецца, аднак калі вылучыць вены, то і язва заживе даволі хутка.

На распрацаваным беларускімі спецыялістамі сайце **phlebology.by** можна падрабязна азнаёміцца з усімі прычынамі хваробы вен. Аднак калі коротка, то адзін з галоўных ініцыятараў разбурэння — жаночыя палавыя гармоны (таму паталогія ў 4-5 разоў часцей сустракаецца ў жанчын), якія аслабляюць вянозную сценку, робяць яе тонкай. Асноўнымі «вінаватымі» ў захворванні аб'яўляюцца цяжарнасць, роды, бескантрольнае ўжыванне кантрацэптываў, спадчыннасць, стаечая або сядзячая праца.

Хірург-флеболог Павел ГАЎРЫН і медсястра Настасся СІМПАРОХАВА падчас аперацыі.

гэта можна лічыць беражлівым і эфектыўным выдаленнем вены з працэсу руху крыві. Кроў жа будзе працягваць свой бег па іншых, здаровых венах.

Аднак у склератэрапіі ёсць абмежаванні. Калі вена пашырылася ўжо больш за 6-7 мм (у норме яна — каля 4 мм), то прапарат не дасягне мэты, а проста растворыцца. І тут на дапамогу прыходзіць так званае офіснае хірургія — эндавенознае лазерная каагуляцыя, тэрмічны спосаб лячэння. У свеце існуюць і іншыя метадыкі (уздзеянні клеям, парай,

флюксю на ультрагуку, калі выконваць яго лежачы. Толькі калі пацыент падчас даследавання будзе стаяць, можна ўбачыць і сапраўдны дыяметр вен (у становішчы лежачы яны на 30-40 працэнтаў меншыя), што, як гаварылася вышэй, важна для вызначэння спосабу лячэння.

Радзяльны святлавод і ультрагукавы апарат дазваляюць хірургу выдаліць менавіта хворыя участкі вены з непараўнальнымі клапанамі. Нягледзячы на тое, што вен у нас шмат, лішніх, што называецца, няма. Флебологі сёння атрымалі магчымасць улічыць, што калі-небудзь іх пацыенту можа спатрэбіцца і аперацыя на сэрцы, а для аортакаранарнага шунціравання якраз можа спатрэбіцца вена.

Месцы праколаў пасля аперацыі не зашываюцца, а заклеіваюцца спецыяльнымі пластырамі, накладваецца асептычная павязка і надзваецца эластычная панчоха. Праз паўгадзіны-гадзіну пацыент можа ісці дадому

Цяжарнасць — не падстава адмаўляцца ад падарожжа.

Трэба толькі праявіць пэўную засцярогу і правільна выбраць месца для расслаблення

Агляд у стоматолога

У КАРЫЕСЕ АБВІНАВАЧВАЮЦЦА...

Дрэнная гігіена ротавай поласці і ўжыванне вялікай колькасці салодкага спрыяюць вельмі хуткаму развіццю карыесу. Калі гэты паталагічны працэс у цвёрдых тканках зубоў доўга ігнараваць, можна дачакацца запаленчых ускладненняў пульпы і навакольных тканак.

— Узнікненне карыесу звязанае са змяненнем рН на паверхні зуба пад зубным налётам у выніку браджэння вугляводаў, якое ажыццяўляюць мікраарганізмы, — тлумачыць **стоматолог-тэрапеўт 9-й стоматалагічнай паліклінікі г. Мінска Раіса ВАЛАСЬКОВА**. — Значэнне маюць характар і рэжым харчавання, асабліваеці слінааддзялення, зрукі ў функцыянальным стане арганізма, колькасць фтору, які паступае ў арганізм, і нават уплыў навакольнага асяроддзя. Задача кожнага з нас — забяспечыць рэгулярны догляд зубоў, знізіць спажыванне цукру, выкарыстоўваць зубныя пасты з фторам, з'яўляцца на прафгагляд да стоматалага двойчы на год. Праводзяцца і «запечатванні» фісур спецыяльнымі матэрыяламі, што абараняе найбольш верагодныя месцы ўтварэння карыесу.

Што да вугляводаў, то ў першую чаргу не варта ўжываць салодкае як апошнюю страву, не пажадана ўжываць салодкае паміж асноўнымі прыёмамі ежы і не трэба есці ласункі на ноч. Калі вы ўсё ж такі не стрымаліся, пажуйце жуіку без цукру або пагрэзіце штосьці цвёрдае з садавіны або гародніны.

Што да гігіены, то тут дарэчы будзе ўсе сродкі: зубныя шчоткі, міжзубныя ёршыкі, зубачысткі, флосы (зубныя ніткі), зубныя пасты, гелі, парашкі, апаласкавальнікі. Аптымальнай з'яўляецца чыстка зубоў двойчы на дзень. Каб ачысціць зубную паверхню, неабходна зрабіць 300-400 рухаў, для чаго спатрэбіцца каля 3 хвілін.

Што да фтору, які валодае моцным супрацькарыёзным эфектам, то адным з эфектыўных метадаў лічыцца фтарыраванне вады, прымяненне мясцовых аплікацый прэпаратаў фтору.

У апошні час вядуцца работы над выкарыстаннем гелій-неонавых лазераў для прафілактыкі карыесу, ствараюцца вакцыны супраць тых стрэптакаковых бактэрый, што абвінавачваюцца ў карыёзным працэсе